

- نام دستگاه: اداره کل امور اقتصادی و دارایی خراسان شمالی
- مدیر کل: محمد رحمانی
- بازه زمانی گزارش: ۱ مرداد ۱۴۰۳ تا ۱ مرداد ۱۴۰۴
- تاریخ ارسال گزارش: ۱۴۰۴/۰۵/۱۴
- مسئول واحد تهیه گزارش: الهام باقری – معاون امور اداری
- اطلاعات تماس: ۰۵۸۳۱۵۵۵۵۰۰ – ostanha0584@mefa.gov.ir

۲- فهرست مطالب گزارش

- هدف گزارش
- نکات و داده های کلیدی و برجسته یک سال گذشته
- جمع بندی وضعیت کلی و چشم انداز آینده
- ماموریت و چشم انداز سازمانی
- ساختار سازمانی در یک سال اخیر (نمودار سازمانی)
- حوزه های مسئولیت اصلی
- چالش های اصلی دستگاه (از زمان آغاز دولت جدید) و اقدامات انجام شده
- گزارش کمی و کیفی مهمترین اقدامات
- برنامه های جاری مهم و اولویت دار دستگاه
- مهمترین مسائل یا برنامه های معوق و زمین مانده
- پاسخ به مطالبات رئیس جمهور در حوزه های مرتبط با دستگاه
- پاسخگویی به افکار عمومی و ذی نفعان
- نوآوری ها و تجارب جدید در حل مسائل مرتبط با دستگاه

۳- خلاصه اجرایی

• هدف گزارش

اهداف گزارش را به شرح موارد ذیل می توان بیان نمود:

- بررسی شرایط، مسائل و چالش های فعلی این اداره کل

- مقایسه وضعیت قبل و بعد از دولت فعلی

- بیان نکات کلیدی و بهبود یافته در وضعیت فعلی

• نکات و داده های کلیدی و برجسته یک سال گذشته

- اعتبارات هزینه ای :

کل اعتبار مصوب سال ۱۴۰۳ مبلغ ۱۱/۰۴۴/۲۹۸/۰۰۰/۰۰۰ ریال بوده که مبلغ ۱۱/۰۰۹/۳۷۱/۰۰۰/۰۰۰ ریال آن به دستگاه های اجرایی استان پرداخت گردیده است . (درصد تخصیص به اعتبار ۹۹.۵٪)
همچنین تا پایان تیر ماه سال جاری اعتبار مصوب استان مبلغ ۱۲/۹۲۶/۸۶۶/۰۰۰/۰۰۰ ریال می باشد که از این مبلغ تا کنون ۳/۹۶۰/۴۸۹/۰۰۰/۰۰۰ ریال به دستگاههای اجرایی پرداخت گردیده است . (مبلغ ۳/۷۴۴/۹۲۰/۳۷۹/۷۳۳ ریال بابت حقوق و مبلغ ۱۷۸/۴۵۹/۴۹۶/۸۲۶ ریال بابت سایر هزینه ای)

- اعتبارات تملک داراییهای سرمایه ای :

کل اعتبار مصوب سال ۱۴۰۳ مبلغ ۲۶/۷۰۲/۸۳۷/۰۰۰/۰۰۰ ریال بوده که از این مبلغ ۱۵/۷۳۱/۳۲۴/۰۰۰/۰۰۰ ریال به دستگاه های استان پرداخت گردیده است . (درصد پرداختی به اعتبار مصوب ۵۹٪)
کل اعتبار تخصیص یافته توسط خزانه داری کل در چهار ماهه اول سال ۱/۹۶۲/۳۱۰/۰۰۰/۰۰۰ ریال می باشد که از این مبلغ ۶۱۱/۳۹۷/۴۴۹/۵۶۳ ریال توسط خزانه معین استان به دستگاه های اجرایی استان تا پایان تیر ماه پرداخت گردیده است . (درصد پرداختی به تخصیص ۳۱٪)

- درآمد عمومی :

کل مصوب درآمد سال ۱۴۰۳ مبلغ ۳۷/۱۴۵/۳۷۱/۰۰۰/۰۰۰ ریال می باشد که تا پایان سال مبلغ ۳۴/۱۱۵/۴۸۹/۳۸۸/۹۰۱ ریال وصول شده است . (درصد وصولی ۹۲ درصد می باشد)
در سال جاری درآمد عمومی مصوب استان در چهار ماهه اول سال بر اساس برش استانی مبلغ ۱۵/۸۰۲/۲۵۶/۶۶۶/۶۶۷ ریال بوده که مبلغ ۹/۲۰۹/۷۰۴/۶۶۴/۳۹۸ ریال آن تا پایان تیر ماه وصول گردیده است . (درصد وصولی به مصوب ۵۸٪)

- درآمد اختصاصی:

کل وصولی درآمد اختصاصی سال ۱۴۰۳ مبلغ ۴۱۹/۸۲۶/۴۶۱/۵۵۵ ریال می باشد که از این مبلغ ۴۱۶/۳۸۹/۶۸۱/۶۷۹ ریال به دستگاههای اجرایی وصول کننده پرداخت گردیده است.(درصد پرداختی به وصولی ۹۹٪)

کل درآمد وصولی تا پایان تیر ماه سال جاری مبلغ ۱۷۷/۲۲۳/۳۶۸/۰۹۷ ریال و پرداختی مبلغ ۲۲/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰ می باشد.

- دریافت، بررسی و تایید تعداد ۶۳۶ گزارش بدهی ها و مطالبات ارسالی دستگاه های اجرایی مشمول از طریق سامانه سمد نو زیر سامانه بدهی و مطالبات سال ۱۴۰۳ و دریافت تایید مرکز: (گزارشات سالانه و سه ماهه چهارم سال ۱۴۰۲ و همچنین سه ماهه اول، دوم و سوم و چهارم ۱۴۰۳)

- ثبت توزیع تخصیص اعتبارات اسناد خزانه اسلامی سال ۱۴۰۲ در سامانه سمد نو زیر سامانه اوراق، جهت جذب تا پایان مهلت قانونی (پایان شهریور ماه ۱۴۰۳) به مبلغ ۱۰۱۳۹۰۴۲۰ میلیون ریال و جذب ۱۰۰٪ این اوراق در شش ماهه اول سال ۱۴۰۳.

- دریافت و رسیدگی همزمان به گزارشات بدهیها و مطالبات دستگاههای اجرایی مشمول گزارش دهی در دوره های سالانه ۱۴۰۳ و سه ماهه اول سال جاری که در مراحل پایانی رسیدگی می باشد .

۱) مولد سازی

- برگزاری ۳ جلسه کارگروه استانی مولد سازی داراییهای دولت به منظور تصویب پروژه های نیمه تمام و املاک مازاد .
- تصویب ۱۹ ملک مازاد در کارگروه استانی مولدسازی داراییهای دولت جهت فروش.
- موافقت با فروش ۴ ملک مازاد در کارگروه ملی مولدسازی داراییهای دولت.
- برگزاری ۱ جلسه کمیته تخصصی مولدسازی داراییهای دولت در دبیرخانه کارگروه.

۲) اموال منقول

- متناظر سازی تعداد ۷۴۰۶۷۵ اموال منقول از سامانه قدیم به سامانه سادا نوین مربوط به دستگاه اجرایی استان.

۴) اسناد مالکیت

- تبدیل ۴۳۵۰ فقره اسناد دفترچه ای و تک برگ عادی به سند تک برگ دولتی
- ثبت و اعلام وصول و جاریزی تعداد ۴۱۲۵ فقره اسناد مالکیت دولتی در سامانه سادا نوین

۵) مستند سازی

- صدور ۲ فقره گواهی بند (د) ماده ۲۶ آیین نامه اموال دولتی
- تشکیل و پیگیری ۲۵ پرونده مستند سازی املاک از طریق ماده ۶۹ قانون تنظیم و بند (د) ماده ۲۶ آیین نامه اموال دولتی

۶) خودرو های دولتی

- برگزاری ۸ مورد کمیسیون ماده (۲) جهت خرید، ۲ مورد عدم خرید، ۱۷ مورد فروش و ۵ مورد عدم فروش

گزارش عملکرد ۱۴۰۳ در خصوص تسهیلات تبصره ۱۸ قانون بودجه سال ۱۴۰۱:

- معرفی و پرداخت تسهیلات از محل بند الف تبصره ۱۸ قانون بودجه سال ۱۴۰۱ به مبلغ ۱۱۰۹۶ میلیارد ریال

گزارش عملکرد ۱۴۰۴ در خصوص تسهیلات تبصره ۱۸ قانون بودجه سال ۱۴۰۲:

- برگزاری ۳۶ جلسه کمیته استانی جهت بررسی ۷۴۶ طرح متقاضیان تسهیلات از محل تبصره ۱۸ قانون بودجه سال ۱۴۰۲ به مبلغ ۱۲۱۰۶ میلیارد ریال

وضعیت پیشنهادات به هیئت مقررات زدایی در خصوص قوانین و مقررات مغل کسب و کار:

پیشنهادهای ارسالی در سال ۱۴۰۳ برابر با ۲۱ مورد که تاکنون ۱۴ مورد توسط هیئت مقررات زدایی مورد تأیید قرار گرفته است -پیشنهادهای ارسالی در سال ۱۴۰۴ برابر با ۸ مورد که تاکنون ۲ مورد توسط هیئت مقررات زدایی مورد تأیید قرار گرفته است .

عملکرد مربوط به سرمایه‌گذاری خارجی در سه‌ماهه اول سال ۱۴۰۴:

تعداد طرح‌های سرمایه‌گذاری خارجی ۱ مورد بوده که میزان مصوب آن برابر با ۵۰۹ هزار دلار می‌باشد.

عملکرد مربوط به مجوزها در درگاه ملی مجوزها:

-در استان خراسان شمالی در سال ۱۴۰۳ تعداد ۷۹۳۱۳ درخواست مجوز در درگاه ملی مجوزها ثبت گردیده است که از این تعداد ۶۸۱۴۷ مورد منجر به صدور مجوز گردیده است. و بر اساس گزارش سالانه درگاه ملی مجوزها از درصد صدور به‌کل درخواست‌ها از بین ۳۱ استان کشور این استان در رتبه ۴ ام قرار دارد.

گزارش عملکرد اقتصادی:

- ۱- تهیه و تدوین گزارش‌های تحلیلی اقتصادی مرتبط با چالش‌های اقتصادی استان (۸مورد انجام شده است)
- ۲- تهیه آمارهای اقتصادی ماهانه/ نمایار (۱۲مورد انجام شده است)
- ۳- شرکت در جلسات استانی آرد و نان، تنظیم بازار، صادرات غیرنفتی و کارگروه اقتصاد و سرمایه گذاری

- پیگیری و بررسی صورت حساب نهایی مربوط به منابع غیر بودجه ای موسسات و نهادهای عمومی غیردولتی

- بررسی وثبت حساب ماهانه دستگاهها

- جمع آوری و ارسال گزارش ماهانه منابع عمومی دستگاه های اجرایی استان

- تحویل و تحول ذیحسابان استان طبق ماده ۹۷ قانون محاسبات

- برگزاری کمیته ماده ۹۱ استان

- جمع آوری و تهیه گزارش دیون بلامحل دستگاه های اجرایی استان

- تعداد ۱ طرح سرمایه‌گذاری خارجی

- پیگیری امور ثبت مجوزها در درگاه ملی مجوزها

- تهیه و تدوین گزارش‌های تحلیلی اقتصادی مرتبط با چالش‌های اقتصادی استان

- تهیه آمارهای اقتصادی ماهانه/ نمایار

- اجرای نظام نامه بهره وری و تلاش در راستای ارتقای بهره وری اداره کل

- اجرای نظام ارزیابی عملکرد و شرکت در جشنواره شهید رجایی

- تنظیم برنامه جلسات شورای مدیران دستگاه های تابعه و شرکت در جلسه و ارائه گزارش عملکرد

● جمع بندی وضعیت کلی و چشم انداز آینده

این اداره کل، به صورت به هنگام، سعی بر شناسایی مسائل و چالش های پیشرو دارد و با شناخت همه جانبه از مسائل شناسایی شده بر آن است راهکارهای مناسب و مرتبط به منظور بهبود وضعیت جاری در زمان مناسب اجرا شود. در انتها نتایج مطلوب دریافت و جهت بکارگیری در ارتقا و پیشرفت مسیر سازمانی اداره کل مدنظر قرار می گیرد.

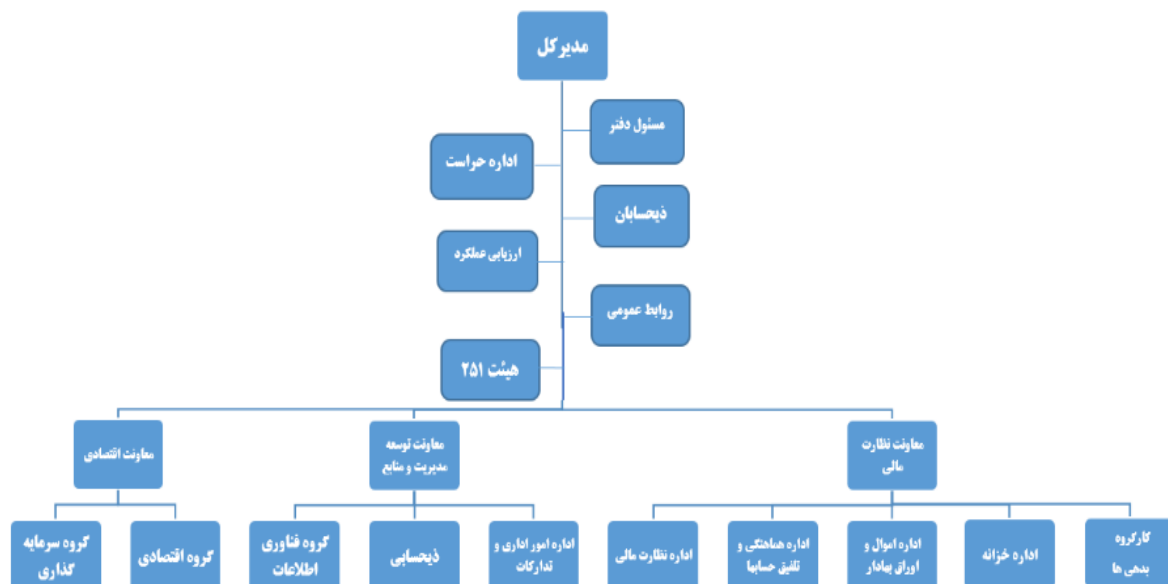
۴- معرفی دستگاه

● ماموریت و چشم انداز سازمانی

- تنظیم و اجرای سیاست های اقتصادی و مالی
- برنامه ریزی و همکاری های اقتصادی
- مدیریت اموال دولتی: نگهداری اسناد مالکیت اموال غیرمنقول دولتی و همچنین مدیریت و فروش اموال اموالی که طبق قانون به دولت تعلق دارند.
- نظارت و کنترل بر فعالیت های مالی و اقتصادی به منظور اطمینان از سلامت و شفافیت فعالیتها
- تهیه و تنظیم صورتحساب عملکرد بودجه سالانه

• ساختار سازمانی در یک سال اخیر (نمودار سازمانی)

نمودار سازمانی اداره کل امور اقتصادی و دارایی خراسان شمالی

• حوزه های مسئولیت اصلی

حوزه ریاست

اداره حراست

ذی حسابان

معاونت اقتصادی

معاونت نظارت مالی و ریاست خزانه معین استان

معاونت توسعه مدیریت و منابع

۵- چالش های اصلی دستگاه (از زمان آغاز دولت جدید) و اقدامات انجام شده

ردیف	مسائل و چالش های اصلی	ریشه/علت یابی	اقدامات انجام شده (پروژه، برنامه و ...)	وضعیت فعلی (توقف/در حال اجرا/تکمیل شده و درصد پیشرفت)	نقاط قوت و ضعف در اجرای اقدامات	موانع باقی مانده و توضیحات تکمیلی
۱	عدم ارتباط سامانه های دستگاه های اجرایی از قبیل بهین یاب سازمان صمت، سامانه سیتا جهاد کشاورزی و ... به سامانه کات و ایجاد مشکلات متعدد در خصوص اطلاعات متقاضیان در سامانه مذکور جهت پرداخت تسهیلات تبصره (۱۸) قانون بودجه سال ۱۴۰۲	تعدد سامانه ها ریشه اصلی ایجاد مشکلات ذکر شده است. در این خصوص پیشنهاد می گردد سامانه دستگاه ها حذف و کلیه متقاضیان صرفاً در سامانه کات ثبت نام نموده و فرایند کار فقط از طریق این سامانه انجام پذیرد.				
۲	نیاز به تایید موسسات عامل در تهران جهت بررسی و عودت پرونده های ارسالی از موسسات عامل استان و در نتیجه طولانی شدن فرایند گردش کار در رابطه با تسهیلات تبصره (۱۸) قانون بودجه سال ۱۴۰۲	عدم تفویض اختیار به مدیران موسسات عامل استان				
۳	عملکرد ضعیف اغلب بانک های خصوصی استان در پرداخت تسهیلات قرض الحسنه جزء (۳) و (۴) بند (ب) تبصره (۲) قانون بودجه سال ۱۴۰۳	تک شعبه بودن در استان				
۴	عدم جذب سرمایه : با توجه به تحریم های ظالمانه و عدم امنیت سرمایه در کشور و همچنین عدم برخورداری از زیر ساخت مناسب میزان جذب سرمایه گذاری خارجی در استان بسیار پایین می باشد.	محرومیت استان و عدم امنیت سرمایه گذاری در کشور	برگزاری همایش ارائه فرصت های سرمایه گذاری استان با حمایت اتاق بازرگانی استان			

۵	در مواردی که درخواست مجوزی رد می‌شود مشاهده می‌شود که دستگاه تخصصی دلایل رد درخواست را در سامانه درگاه ملی مجوزها شفاف اعلام نمی‌نمایند که این موضوع موجب میشود متقاضیان به دلیل عدم اطلاع کافی از علل رد درخواست، متحمل صرف زمان، هزینه و از دست دادن فرصت‌های قابل توجهی شوند.	بسیاری از دستگاه‌های اجرایی ملزم به ارائه پاسخ شفاف و مستند نیستند یا مکانیزمی برای پاسخگویی مؤثر تعریف نشده است.			
۶	عدم هماهنگی بین سامانه درگاه ملی مجوزهای کشور و سامانه صدور مجوز دستگاه‌های تخصصی	پیشنهاد: تدوین پروتکل مشترک تعامل و به‌روزرسانی اطلاعات بین دو سامانه	ارسال مشکل به صورت کاربرگ به هیات مقررات زدایی جهت طرح در جلسه وبینار و بررسی آن		
۷	صدور بی‌رویه مجوز در برخی از دستگاه‌ها در سامانه درگاه ملی مجوزها بدون توجه به جمعیت استان و شاخص‌های دیگر موجب ایجاد تعطیلی یا ضرر دهی می‌شود. مانند کارخانه آرد	ایجاد نظام پایش ظرفیت منطقه‌ای پیش از صدور مجوز طراحی سامانه هوشمند پایش ظرفیت بازار مبتنی بر GIS، داده‌های سرشماری و اقتصادی برای هر صنعت در استان تا کشش استان بررسی شود.	ارسال مشکل به صورت کاربرگ به هیات مقررات زدایی جهت طرح در جلسه وبینار و بررسی آن		
۸	درصدهای قانونی قانون بودجه	کسر درصدهای قانونی بودجه ابتدای سال از سرجمع اعتبارات کل دستگاه اجرایی	تکالیف و درصدهای قانونی بایستی توسط ذیحساب دستگاه کسر و به	دستگاه‌های اجرایی درصدهای قانونی را طبق اعتبارات دستگاه در قالب اهداف مشخص شده هزینه می‌نمایند	چنانچه درصدهای قانونی درج شده در قانون بودجه هر ساله توسط

			دستگاههای متولی و یا اهداف مشخص شده هزینه شود	و با توجه به اینکه ممکن است درصد مد نظر عدد بزرگی نباشد هزینه کرد آن در زمینه مشخص شده برای دستگاه چالش ایجاد شود	سازمان برنامه از سرجمع اعتبارات دستگاه کسر و بصورت یکجا به اعتبارات دستگاه متولی منظور شود بهتر به اهداف مد نظر میرسند زیرا بودجه بصورت ریز و دستگاه به دستگاه هزینه نمی شود
۹	کمیته ماده ۹۱	نتیجه نهایی کمیته ۹۱ در مرکز مشخص می شود	با توجه به اینکه کمیته ماده ۹۱ در استان برگزار می شود و نظر کمیته ۹۱ استان طی نامه به مرکز اعلام می شود و وزارت دارایی نتایج را بررسی و نظر نهایی به دیوان	با توجه به اینکه کمیته ماده ۹۱ در استان برگزار می شود و نظر کمیته ۹۱ استان طی نامه به مرکز اعلام می شود و وزارت دارایی نتایج را بررسی و نظر نهایی به دیوان محاسبات کشور اعلام میشود و اداره دارایی استان اطلاعی از نتیجه کمیته ۹۱ تشکیل شده در وزارت دارایی را ندارد	چنانچه نتیجه نهایی کمیته ماده ۹۱ در مرکز طی رونوشت به استان نیز اعلام شود و اداره کل امور اقتصادی و دارایی استان نیز در جریان نهایی ماده

			محاسبات کشور اعلام میشود و اداره دارایی استان اطلاعی از نتیجه کمتیه ۹۱ تشکیل شده در وزارت دارایی را ندارد			
	۹۱ قرار بگیرد و به ذیحساب دستگاه اجرایی اعلام کند و همچنین در مورد پرونده های مشابه تصمیم گیری بهتری در استان صورت می پذیرد					
۱۰	تحويل و تحول ماده ۹۷	طبق ماده ۳ آیین نامه تحويل و تحول در صورت استنکاف ذیحساب ، تحويل دهنده ، وزارت دارایی از دیوان محاسبات و دارایی تعیین می نمایند جهت حضور در امر تحويل و تحول و پس از اعلام نماینده از سوی وزارت دارایی اقدام به تحويل و تحول می نمایند	طبق ماده ۳ آیین نامه تحويل و تحول در صورت استنکاف ذیحساب تحويل دهنده ، وزارت دارایی نماینده ای از دیوان محاسبات و دارایی تعیین می نمایند جهت حضور در امر تحويل و تحول	طبق ماده ۳ آیین نامه تحويل و تحول در صورت استنکاف ذیحساب ، تحويل دهنده ، وزارت دارایی نماینده ای از دیوان محاسبات و دارایی تعیین می نمایند جهت حضور در امر تحويل و تحول	چنانچه تفویض اختیار ماده ۳ این آیین نامه به اداره کل امور اقتصادی و دارایی استان داده شود . و مکاتباتی با وزارت دارایی جهت انتخاب نماینده انجام نشود بنظر می رسد کار تحويل و تحول	

	سرپرست انجام شود					
--	---------------------	--	--	--	--	--

۶- گزارش کمی و کیفی مهمترین اقدامات

ردیف	اقدام/شاخص عملکرد	وضعیت سال ۱۴۰۳-۱۴۰۲ (دولت قبل)	وضعیت سال ۱۴۰۴-۱۴۰۳ (دولت فعلی)	تغییر مطلق (واحد)	رشد/ کاهش نسبی	توضیح علت تغییر
۱	تهیه گزارش سالانه اقتصادی (کتاب)					
۲	تهیه و تدوین گزارشهای تحلیلی اقتصادی مرتبط با چالشهای اقتصادی استان	۸ مورد	۴ مورد			
۳	تهیه آمارهای اقتصادی ماهانه/نمایار	۱۲ مورد	۴ مورد			
۴	تهیه آمارهای اقتصادی فصلی/نماگر	۴ مورد	۲ مورد			
۵	تهیه گزارشهای اطلاعات جغرافیایی و جمعیتی استان	۱۲ مورد	۴ مورد			
۶	ارائه برنامه عملیاتی گروه اقتصادی	۲ مورد	-			هر ۶ ماه ارائه می- گردد
۷	تهیه گزارش وضعیت صدور مجوزها در سامانه درگاه ملی مجوزها در استان	۳۱۷۷۷ مورد	۷۹۳۱۶ مورد	۱۰۶ برابر	۱۵۹.۶٪ رشد	

۷- برنامه های جاری مهم و اولویت دار دستگاه

ردیف	پروژه/برنامه	وضعیت کنونی	اهداف پیشرفت در کوتاه مدت (۶ ماهه)	اهداف پیشرفت در میان مدت (۱ ساله)	اهداف پیشرفت در میان مدت (۳ ساله)	مسئول پیگیری یا اجرا در دستگاه	وابستگی ها و هماهنگی با سایر دستگاه ها
۱	برگزاری منظم جلسه پنجره واحد سرمایه گذاری جهت پیگیری حل مشکلات سرمایه گذاران در سالی که به نام سرمایه		جذب سرمایه گذار خارجی به ویژه ایرانیان ساکن خارج از کشور	رصد منظم درگاه ملی مجوزها جهت جلوگیری از امضاهای طلایی و تخلف در صدور مجوزها -		گروه سرمایه گذاری و گروه اقتصادی	استانداردی و سازمان مدیریت و برنامه ریزی

						گذاری توسط مقام معظم رهبری نام گذاری شده است.	
						برگزاری منظم جلسات کمیته تبصره ۱۸	۲
						نظارت منظم بر هزینه کرد تسهیلات اشتغال زایی پرداختی به کسب و کارها	۳
						ارائه منظم گزارش های تحلیلی اقتصادی جهت کمک به تصمیم سازی مسولان استان	۴

۸- مهمترین مسائل یا برنامه های معوق و زمین مانده

ردیف	موضوع معوق	دلیل تاخیر یا تعویق	پیامدهای عدم پیگیری یا حل	پیشنهاد برای پیگیری یا حل مساله

۹- پاسخ به مطالبات رئیس جمهور در حوزه های مرتبط با دستگاه

ردیف	مطالبه اعلام شده	اقدامات انجام شده	تاریخ اجرا	وضعیت فعلی و درصد پیشرفت	نتیجه حاصل شده تا زمان گزارش

۱۰- پاسخگویی به افکار عمومی و ذی‌نفعان

ردیف	گروه ذی‌نفع (رسانه‌ها، نخبگان، جامعه مدنی و سایر دستگاه‌ها)	کانال ارتباطی (شبکه‌های اجتماعی، کنفرانس خبری، مصاحبه با رسانه ها، نشست‌های تخصصی)	جزئیات اقدامات انجام شده (تعداد، تاریخ و زمان)	موضوع مطالبه	نتیجه حاصل شده	نتیجه رضایت سنجی (در صورت وجود)

۱۱- نوآوری‌ها و تجارب جدید در حل مسائل مرتبط با دستگاه

ردیف	شرح نوآوری یا روش جدید	زمینه کاربرد	نتایج اجرای پایلوت یا گسترده	قابلیت تعمیم به دیگر دستگاه‌ها